

1. Dr. sc. Žarko Dolinar u Baselu uz dio kolekcije
2. Dr. sc. Žarko Dolinar kao počasni građanin grada Koprivnice 4. studenog 2000. sa gradonačelnikom dr. med. Draženom Sačecom
3. Ivo Cenkovčan, Podravski pajdaš sportaš (1985.)
4. Karikatura dr. sc. Žarka Dolinara
5. Početni udarac utakmice
Slaven Belupo - Hajduk, 4. studenog 2000.

NAŠ ŽARKO DOLINAR

O 80. OBLJETNICI ŽIVOTA

Koprivnica je 4. studenog 2000. godine Žarka Dolinara proglasila svojim POČASNIM GRAĐANINOM. Pri dosadašnjem odavanju počasti Koprivnica se ponašala kao izbirljiva mlada kojoj su mladići iz drugih sredina bili i bolji i ljepši nego njeni domaći. Počasti su najčešće primali političari sumnjivih kvaliteta u dnevopolitičke svrhe (pa su im iste kasnije osporavane) ili stranci koji za našu malu Koprivnicu nisu nikada ni čuli ni svojim djelom za nju išta učinili.

Mnogi građani Koprivnice znali su za svojeg sugrađanina Žarka, a bilo je i onih koji su za njega čuli po bilo kojoj osnovi, ali nisu znali da je 3. srpnja 1920. godine rođen u staroj kući Friedrichovih, na uglu Frankopanske i Vijećničke ulice (iza apoteke Derenčin). Radi svih nas želio sam nešto više napisati o njemu, smatrajući to i svojom sportskom obavezom. I tek tada sam shvatio da je nemoguće o njemu pisati samo kao o sportašu, u području u kojem je postigao najveću slavu, rezultatima koji su se mogli mjeriti, već je o njemu potrebno govoriti kroz niz aktivnosti u kojima je dostigao svjetsku slavu, a koja se ne mogu ni s kim mjeriti. Do istog saznanja je došao i njegov prijatelj Ante Škrtić - Ema, pišući monografiju najvećeg sportskog kluba u Hrvatskoj "HAŠK 1903. - 1993." kada je ustvrdio: "Štogod su napisali, kazali za njega svi pisci svijeta, nije niti potpuno niti dovoljno". I sam sam svjestan te istine. Unatoč tome, pokušat ću bar malo približiti tog velikog čovjeka njegovim sugrađanima.

Rođen je kao drugi sin - prvi je Boris - u građanskoj obitelji, u kojoj je otac Jakob, istarski Slovenac bio apelacijski visoki sudac i vijećnik Banskog stola te je radi toga često mijenjao mjesto boravka. Majka Franciska (Fanika ili Franjica) završila je pedagošku preparandiju, imala je veliki utjecaj na kasnije životne i sportske karijere sinova Borisa i Žarka. Rođena 2. listopada 1892. godine u najslavnijoj hrvatskoj sportskoj obitelji Friedrich, sa svojih petero braće i tri sestre, bila je jedan od osnivača jednog od najstarijih sportskih klubova na jugu Europe, našeg "Hrvatskog sportskog kluba SLAVEN"!

Svi članovi koprivničke obitelji Friedrich višestruko su izobraženi u raznim djelatnostima, posebno glazbeno nadareni sudjelovali su u kućnom pjevačkom zboru i orkestru i kao takvi sudjelovali u radu svih tadašnjih društava u gradu. Prihvatili su Radićevu borbu za hrvatsku pravicu, dajući na korištenje vlastitu kuću koja je postala centar za širenje hrvatskih ideja. Na životno i sportsko usmjerenje Borisa i Žarka veliki utjecaj imali su ujaci. Nakon što je cijela obitelj bila uključena u osvajanje pokrajinskog prvaka Hrvatske od strane HŠK Slavena i nakon što je taj klub prestao s radom, braća Friedrich napustili su Koprivnicu i prešli u najslavniji hrvatski klub "HAŠK". Dragutin Karlek, gimnazijski profesor prirodopisa i zemljopisa, jedan je od najuspješnijih sportaša Hrvatske svih vremena. Bio je državni reprezentativac u nogometu, tenisu, atletici, hokeju na ledu i klizanju. Sudionik je Olimpijskih igara u Parizu i s bratom Krešimirom državni prvak u tenisu. Krešimir, doktor prava, generalni direktor PTT Banovine Hrvatske i državni viceministar pošta, bio je teniski prvak i Davis cup reprezentativac, a uz sve to je i stalno nastupao za nogometnu sekciju HAŠK-a. Treći ujak, Ferdo, viši financijski inspektor, osim nogometa u Slavenu, ostao je u sjećanju i kao sportski dužnosnik.

U takvom okruženju rasla su i braća Boris i Žarko. Uz tako zavidan genetski materijal, primjeren kućni odgoj i kulturu, solidne klubove i idole te visoke škole učinili su svoje. Radi očevog premještaja, obitelj se selila te su braća završila klasičnu i realnu gimnaziju u tri kulturne sredine (Novi Sad, Ljubljana i Zagreb) što je dodatna sretna okolnost za široke interese u budućnosti.

ŽARKO KAO SPORTAŠ (1935. - 1962. GODINE)

Cijeli svoj učenički život podario je bez konkurencije prvoj i najvećoj ljubavi - lopti: nogometu, rukometu, tenisu i stolnom tenisu. Nakon loma noge na nogometu, ozbiljnije se posvetio celuloidnoj loptici u Novom Sadu 1934. godine gdje je s bratom Borisom "pikao" na stolu koji je bio dug samo 150 cm. Prvi reket nije imao dršku pa se mladi Žarko morao snalaziti i tako ni ne znajući, počeo igrati stilom koji je poznat kao "penholder". Tako je držao reket tijekom cijele karijere i kada je prešao na pravi reket s drškom.

Obitelj 1935. godine seli u Ljubljano gdje se Žarko uključuje u SK "Korotan" gdje igra stolni tenis i nogomet. Braća su dobila i pravi stol u dvorištu. Agresivniji Žarko brže je napredovao pa je prvi put registriran kao igrač. Uskoro postaje prvak kluba, iz 75 mečeva - 53 pobjede! Prva nagrada je željezna tintarnica, osvojena 1935. godine i ona ima posebno mjesto među ogromnim brojem kasnije osvojenih nagrada, uz "Zlatne lavove" osvojene 1954. godine na Wembleyu u Londonu, na svjetskom prvenstvu u paru s Vilimom Harangozom. U "Korotanu" radi sa svojim prvim trenerom Vojom Đinovskim kojeg smatra vrlo zaslužnim za uspješnu karijeru. Krajem 1936. godine obitelj seli u Zagreb, u Primorsku ulicu. Prvih šest mjeseci Žarko igra za salezijansku "Mladost", a od sredine 1937. godine igra za renomirani "TTC" (Table Tennis Club). Žarkova životna želja - igrati u klubu u kojem su njegovi ujac stekli svjetsku slavu, klubu kojeg su nakon HŠK "Slavena" najviše cijenili i građani Koprivnice - "HAŠK" -u, ostvarila mu se 1. listopada 1939. godine. Agilin Ladislav Hexner u HAŠK - u je okupio najbolje igrače Zagreba i Ljubljane te klub postaje reprezentacija Zagreba, Banovine Hrvatske i Jugoslavije. Već te 1939. godine žarko osvaja redom prvenstva Trešnjevke, Bjelovara, Siska i Dravske Banovine, prvo pojedinačno prvenstvo Jugoslavije, a kao mladi student veterine, i studentsko prvenstvo Jugoslavije. Posebnu mu radost čini što je ta prvenstva osvojio u Zagrebu koji mu, iza rodne Koprivnice, zauvijek ostaje najdraži grad. Međutim, kruna te 1939. godine je svjetsko prvenstvo u Kairu. Mladi Žarko, koji prvi put sudjeluje na svjetskom prvenstvu, osvaja izvanredno 3. mjesto u pojedinačnoj konkurenciji te 2. mjesto u momčadskoj konkurenciji sa suigračima Hexnerom, Marinkom, Harangozom i Herškovićem.

I upravo u vrijeme kada je mladi Žarko odigravao svoje najbolje partije, crni oblaci rata nadvili su se nad Europom i prekinuli natjecanje. Tako 1940. godine nije održano svjetsko prvenstvo u Parizu. Da rat baš ne bi sve upropastio, HAŠK je Hrvatskim Table Tennis savezom organizirao tromeč, kao neslužbeno svjetsko prvenstvo, na kojem su nastupile Mađarska, Njemačka i Hrvatska. Zahvaljujući Žarku koji je dobio tri meča, Njemačka je glatko poražena s 5 : 2! Mađarska, drugoplasirana sa svjetskog prvenstva, još je teže poražena, a Žarko nije izgubio niti jedan meč. Uoči samog napada na Jugoslaviju, ekipa HAŠK-a odlazi na turneju po Njemačkoj gdje nastupa pod imenom reprezentacije Zagreba, Banovine Hrvatske i Jugoslavije. Reprezentacija Zagreba glatko pobjeđuje reprezentaciju Münchena, Dresdena, Leipziga i Berlina. Kao reprezentacija Banovine Hrvatske pobjeđuje Njemačku u Wormsu s 6 : 0, a pod imenom Jugoslavije također Njemačku s 8:0. Usred Njemačke, prije pohoda na osvajanje Europe, s 36 : 1 poniziti pripadnike "posebne rase" od strane nekog tamo HAŠK-a, nije se moglo lako podnijeti. Nakon što je Žarko Dolinar na velikom međunarodnom turniru u Berlinu osvojio prvo mjesto, njemačke vlasti su u Berlinu oduzele našim igračima putovnice! Zahvaljujući tadašnjem ambasadoru Jugoslavije Ivi Andriću, kasnijem dobitniku Nobelove nagrade za književnost, putovnice su našim igračima vraćene i oni su 5. travnja posljednjim vlakom preko Jesenica stigli u Zagreb. Drugi dan izvršen je napad na tadašnju Jugoslaviju.

Jasno je da je gostovanje HAŠK-a u Švedskoj, Finskoj, Norveškoj, SSSR-u i Kini otpalo. Jaka momčad HAŠK-a zauvijek se raspala, a Žarku Dolinaru je propala mogućnost dokazivanja na čak sedam svjetskih prvenstava i mnogobrojnim turnirima i prvenstvima diljem svijeta. Unatoč ratu, stolnoteniska sekcija HAŠK-a je i dalje nastupala na turnirima koje su uglavnom sami organizirali.

U vremenu od 1941. - 1945. godine u raznim se oblicima nastoji održati sportski život u Zagrebu. Na gotovo svim turnirima u to vrijeme pobjeđuje Žarko Dolinar, pojedinačno ili u parovima s mladim Željkom Čajkovskim (poznatim nogometašem Dinama) i Marinkom te u mješovitom paru sa Pečnikovom. Na prvenstvu "Oružanih snaga Hrvatske" 1944. godine Žarko nastupa za "Veterinu", brat Boris za "Prosvjetnu bojnu", a Ž. Čajkovski za "Đačku bojnu". Nakon jednog teškog bombardiranja Zagreba 18. veljače 1945. godine, održana je skromna, ali lijepa i svečana proslava desetogodišnjice aktivnog igranja Žarka Dolinara. HAŠK (Ž. Dolinar, Z. Uzorinac, Ž. Čajkovski) pobijedio je "I. Hrvatski stolnoteniski klub" (Valeković, Fink, Vogrinc), a Žarko Dolinar bio je poje-

dinačni pobjednik, pobjedom nad Lovrom Ratkovićem. Bez Žarka Dolinara HAŠK (B. Dolinar, Uzorinac, Prohaska) u zadnjem nastupu 22. travnja 1945. godine u kinu "Croatia", poražen je od reprezentacije Zagreba (Vogrinc, Crnić, K. Horvat). To je bio kraj HAŠK-a.

Odlukom dr. Aleksandra Koharevića, ministra narodnog zdravlja "Federalne države Hrvatske" od 4. lipnja 1945. godine, HAŠK je, kao i svi ostali hrvatski klubovi i sportska udruženja, prestao postojati. Ta je odluka teško pogodila sve zagrebačke sportaše, ali kod stolnotenisača je zbnunjenost trajala kratko, a ogorčenost traje do danas. Unatoč žalosti, trebalo se brzo organizirati i nastaviti braniti čast hrvatskog sporta u novoj sredini. U prvom trenutku osnovana su dva društva "Mladost" i "Akademičar". Žarko Dolinar se priklonio "Akademičaru" i prva utakmica tih klubova održana je već 8. srpnja 1945. godine u Omladinskom domu u Fijanovoj ulici. Sastav "Mladosti" bio je: Ratković, Uzorinac, Vinek i "Akademičara": Ž. Dolinar, Kosi, Telišman. "Akademičar" osvaja prvenstvo Hrvatske, a Žarko Dolinar pojedinačno prvenstvo i u parovima s Kosijem. Krajem 1946. godine došlo je do spajanja "Mladosti" i "Akademičara" što se pokazalo dobrim potezom jer je od tada "Mladost", kao nekada HAŠK, suvereno vladala stolnim tenisom bivše države.

U sijedećih deset godina Žarko Dolinar gotovo je nepobjediv, postiže sjajne rezultate na velikom broju svjetskih i domaćih natjecanja. Treba pri tome još spomenuti da je Žarko mijenjao, odnosno eksperimentirao, s reketom kojim je igrao. Nakon početnog "drvenjaka", na specijalni južnoamerički "okume" stavio je pluto. Oko 1951. godine stavlja gumu da bi na kraju igrao sa spužvom. Uspjesi svjetskih vrijednosti počeli su se redati velikom brzinom. Za nabranjanje svih uspjeha trebalo bi mnogo više prostora od ovdje dozvoljenog, zato ću samo navesti podatak da je na raznim natjecanjima Žarko osvojio više od 5500 nagrada, pehara, priznanja, odličja, plaketa, diploma, medalja ili drugih, vrlo specijalnih nagrada, kao što je bila i ona prva željezna tinarica (koja je načinjena od lošeg željeza i danas ju je prekrila rđa, ali je svejedno i danas Žarku iznimno draga uspomena).

Nabrojat ću samo najveće uspjehe: 8 osvojenih medalja na svjetskim prvenstvima (u samo 5 prvenstva) od toga 1 zlatna, 4 srebrna i 3 brončane, 25 međunarodnih prvenstava, isto toliko puta je bio u finalu, 12 prvenstava Jugoslavije, 14 prvenstava Hrvatske. Pri tome treba naglasiti da je često bilo teže osvojiti prvenstvo Hrvatske nego Jugoslavije. To su najveći uspjesi u pojedinačnoj konkurenciji, uz napomenu da je u mješovitom paru najveće uspjehe ostvario sa Depetrisovom (ČSSR), Oprey (Italija) i Wertl (Austrija), dok mu je u muškom paru partner bio Vilim Harangozo. Ostala manja natjecanja nije moguće niti registrirati, ali svakako treba još zapisati da je u svojoj karijeri pobijedio sve svjetske prvake iz svog vremena. Od aktivnog sporta Žarko Dolinar oprostio se 1962. godine.

Međutim i dalje je nastupao na natjecanjima veterana te sudjelovao na gotovo svim svjetskim memorijalima. Nastavio je organizirati i razna svjetska sportska udruženja koja su uglavnom imala zadatak pomoći nekadašnjim sportašima. Sva odlikovanja i priznanja koja je dobio u svojoj karijeri sportaša, nije moguće evidentirati, ne samo radi brojnosti, već i radi njegove skromnosti. Pri tome treba reći i to da je ostao bez mnogih priznanja zato što je gotovo redovito bio u "sukobu s lošom politikom ili političarima", jer je često bio nepodoban pa su uvijek razne ankete, proslave ili slično ispadale smiješne u očima pravih poznavatelja sporta jer se nije nagrađivalo ili čak niti pozivalo na svečanosti čovjeka koji sigurno spada u najuži krug najboljih sportaša u povijesti sporta na prostorima Hrvatske i Jugoslavije. Ne zaboravimo, Žarko Dolinar bio je svjetski prvak u najrasprostranjenijem sportu na svijetu, stolnom tenisu.

Njemu je najdraže sportsko priznanje kada su gledatelji i sportaši u anketi "Sportskih novosti" 1954. godine izabrali za "sportaša desetljeća", ispred imena kao što su Beara, Čajkovski, Vukas, Zebec, Ćiro Kovačić, Franjo Mihalić i drugi. U anketi *Narodnog sporta* 1957. godine proglašen je za najuspješnijeg sportaša Jugoslavije od 1946. do 1956. godine. Počasni je član HAŠK -a, zaslužni sportaš "Mladosti" i nositelj trofeja "Mladosti" 1954. i 1955. godine. Nositelj je nagrade grada Zagreba, svih trofeja sportskih i stolnoteniskih organizacija Zagreba, Hrvatske i Jugoslavije. Veći dio nagrada primio je zajedno s bratom Borisom. Nagrade je primao ne samo kao sportaš, već i kao sportski djelatnik.

Kao posebnu zanimljivost navodim da je 1946. godine Žarko Dolinar bio referent stolnoteniske sekcije "Mladosti", a istovremeno njegov slavni ujak, Dragutin Friedrich - Karlek, referent teniske i hokejaške selekcije što je posebno vrijedno za sportsku Koprivnicu, tim više što je u to vrijeme u tom zagrebačkom klubu još djelovao i brat Boris koji je bio i prvi predsjednik Stolnoteniskog saveza Hrvatske koji je 1950. godine i osnovan.

Ako se njima dodaju i Krešimir i Ferdo Friedrich, ispada da su koprivnički sportaši dali iznimno veliki doprinos uspjesima sporta u Zagrebu i Hrvatskoj.

Iako u sportskom životu našeg grada i kraja ima još ljudi koji su bili izravno uključeni u najviše sportske organe Hrvatske i država u kojima je sve Hrvatska participirala, ovom prilikom ću spomenuti starim Koprivničancima znanog Šandora Rosenfelda, koji je bio član Upravnog odbora "Jugoslavenskog table - tenis saveza" kada je on iz Sombora premješten u Zagreb. To spominjem i radi Žarka koji je u nekoliko navrata, prisjećajući se i djetinjstva u Koprivnici, spomenuo sportsku aktivnost obitelji Rosenfeld, Švarc i Malančec. Djelujući u iznimno nepovoljnom vremenu (2. svjetski rat i poslijeratno vrijeme), Žarko Dolinar je, prije svega zahvaljujući ne samo talentu, što je neosporno, nego i samoprijegornom, ustrajnom radu, te velikom odricanju, zahvaljujući požrtvovnosti i nadasve upornosti, uspio u sportu kojim se bavi najveći broj stanovnika ovoga svijeta. Dignuo se do zvjezdanih visina, osvajajući brojna odličja, pobjeđujući sve svjetske veličine, popevši se čak i na najviše postolje, a krenuo je iz male Koprivnice. Bio je i još uvijek jeste prvi ambasador sporta ovoga grada koji baš u ovo vrijeme (nogometaši "Slaven Belupa", rukometašice "Podravke"...) doživljava svoje zvjezdane trenutke. Nekih davnih godina temeljem tom zanosu učvrstio je i Žarko Dolinar.

ŽARKO KAO ZNANSTVENIK

Uspješna i bogata sportska karijera, koja je trajala punih 27 godina, sama bi bila dovoljna za ispunjenje cijelog jednog života kao što je to slučaj kod većine vrhunskih sportaša. Međutim, to nije vrijedilo za Žarka. Nakon završene gimnazije 1938. godine, trebalo je upisati studij. Jedino što je bilo sigurno, znao je da će pokušati maksimalno izbjeći matematiku. Otac je želio da studira pravo, a majka je odluku prepustila Žarku. Upisao je veterinu i humanu medicinu, studij koji nije mogao biti težji.

Diplomirao je na Veterinarskom fakultetu 1949. godine i od tada radi na Institutu za anatomiju, histologiju i embriologiju. Deset godina kasnije, kao još aktivni igrač, stječe titulu doktora znanosti. Krajem 1961. godine dobiva poziv Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Baselu. Iako je u Švicarskoj stekao sve stupnjeve u sveučilišnoj hijerarhiji, ostvario i znanstveni maksimum, sa žaljenjem se sjeća odlaska iz Zagreba. Bespravnim aktom na "temelju" samoupravnih statuta morao je prepustiti mjesto agresivnom socijalističkom mediokritetu. Unatoč nepravdi koja mu je učinjena, nikad nije prestao surađivati s mnogim znanstvenim, sportskim i kulturnim ustanovama u domovini. Osim titule doktora znanosti, stekao je pravo nastave ex cathedra na rekordnih pet fakulteta: veterinarskom, medicinskom, farmaceutskom, stomatološkom i fakultetu tjelesne kulture. Kao profesor predavao je na fakultetima Europe, Amerike i Japana. Publicirao je znanstveno - istraživači rad na području arheološke i paleontološke dijagnostike ljudskih i životinjskih iskopina, na nepotpunoj osifikaciji skeleta, raka kože, placentologiji, sex chromatinu i srčanim krvnim žilama. Proučavao je ispravnost anatomije i patologije u povijesti umjetnosti, nastanak najstarijih sveučilišta i obradio reformatora medicine i kemije, baselskog profesora dr. Paracelsusa, te pronalazača nukleinskih kiselina, bazelskog anatoma prof. Mieschera. Zadnje desetljeće pobornik je znanosti i prakse genetike i njene primjene, tehnologije kod više od 5000 nasljednih osobina, odnosno bolesti. Interes za novim znanjima ne napušta ga ni danas, nakon 80 godina života. Od 1994. godine počasni je doktor Sveučilišta Josip Juraj Strossmayer u Osijeku. Kao svjetski sportaš stekao je veliki broj prijatelja i obožavatelja, ali sa sigurnošću se može reći da je bar isti broj prijatelja i poklonika stekao kao znanstvenik i pedagog.

ŽARKO KAO SLIKAR

Prema vlastitim riječima najdraži hobi mu je slikarstvo. U trenucima odmora i sam je slikao. Danas posjeduje oko 150 slika rađenih tehnikom ulja na platnu. Kao asistent - nastavnik morao je posjećivati i umjetničke akademije. Inspiraciju je nalazio u živopisnim i slikovitim pejzažima rodne Koprivnice i Podravine, u idiličnoj zimskoj atmosferi voljenog Zagreba, uz poetičan doživljaj mora i mediteranskog ugodaja; risao je barke, ribare dok vade pune mreže, nostalgične ljetne dalmatinske noći. Poseban događaj je način kako slike komentira sam Žarko. Svojim posebnim govorom, bliskim jednako najvećim ljudima kao i običnom malom čovjeku, komentira svoje slikarstvo. Jednostavnim riječnikom po drugi puta oslikava ono što se na njegovim slikama ne

može odmah prepoznati.

U njegovom okruženju nalazi se i velika zbirka gotovo svih hrvatskih slikara. Tu su svi naivni slikari iz njegove Podravine, svi Ivani (*Generalić, Lacković, Rabuzin, Večenaj*), pa svjetski majstori *Picasso, Modigliani, Corot, Daubigny, Muncaczy, Robbe* itd. te domaći klasici *Iveković, Becić, Šimunović* i još mnogi drugi. Posjeduje i mnogobrojne reprodukcije svih svjetskih muzeja i galerija iz cijelog svijeta. Često mu se događalo da je po cijeli dan obilazio svjetske muzeje, a navečer ulazio u sportske arene i osvajao mnogobrojne titule. Uz slikarstvo i Žarka vezan je jedan zaista zanimljiv događaj. Ivo Cenkovčan, naivni slikar iz Podravine, koji živi i radi u Frankfurtu, izradio je sliku kojoj je dao ime "Podravski pajdaš - Sportaš". Prema kazivanju samog Žarka, on je to naslikao, a da se nikada nisu vidjeli. To potvrđuje koliko se ipak o Žarku zna.

Iako nepravilno drži reket, iako se Žarko i ljuti što ga je nacrtao u žutom puloveru, stol je podravsko žitno polje, a mrežica iz podravskog vinogorja, na stolu obješene liječničke slušalice, sudac je sam slikar dok se u pozadini čak vidi i rijeka Drava i podravski hiža i podravsko selo. A sam Žarko tvrdi da je ta slika promućurnog naivnog slikara prodana za 9000 DM! Vjerujemo da je kupac te slike ljubitelj i naivnog slikarstva, ali i poštovalatelj našeg Žarka Dolinara.

ŽARKO I POLITIKA

Od obiteljskog okruženja u kojem je rastao i koje ja prihvaćalo Radićevu politiku, prihvatio je samo onaj dio koji se odnosio na širenje hrvatskih ideja i hrvatske misli. Otvoren, oštar i neustrašiv, znao je primijetiti: "Nikada nisam bio političar Stranke i političare stavljam u posljednju kategoriju potrebitih. Trebamo dobre i čestite pravnike i zakone, dobre liječnike i stručnjake. Cijeli se život borim protiv diktatura, totalitarnih režima i jed-noumlja, a za slobodu, pravicu i istinu".

Kada su mu poltroni pokušali tepati da je "veliki Hrvat", uvijek ih je žestoko ispravljao tvrdeći da je uspravan Hrvat, jer mu je velikohrvatstvo jednako strano kao i velikosrpstvo! Iako nikada nije bio političar, politike svih država u kojima je živio bavile su se njime. S gotovo svima je pomalo u sukobu, jer u sučeljavaju mišljenja vidi napredak. Uvijek je bio humanist i domoljub, dobar čovjek spreman u svakom trenutku pomoći onome tko je u nevolji, bez obzira na rasu, vjeru i boju kože.

S bratom Borisom bio je u kamionu za ustaški logor "Danicu" jer je otkriveno da spašava Židove, a spasio ih je s bratom i ostalim "haškovicima" više od tri stotine. Sreća ga je spasila, jer su ga u kamionu prepoznali. Prepoznali su to i u memorijalnom muzeju države Izrael kada su onima koji su se imali hrabrosti oduprijeti jednom Hitleru, poput braće Dolinar, dodjelili titule "PRAVEDNIKA MEĐU NARODIMA", rijetkim Hrvatima, a jedinim vrhunskim spotrašima. Nije spašavao i pomagao samo Židove, pomagao je svima kojima je to bilo potrebno. Zato ne čudi da je član, mnogima i predsjednik, 27 međunarodnih humanitarnih, humanističkih, znanstvenih institucija, a nositelj je "Ordena Henry Dunant" - osnivača Crvenog križa. Zajedno s Icom Hitrecom pokušao je spasiti spotraša Nikicu Pajevića u godinama NDH i bio je vrlo žalostan kada nisu uspjeli. Žalostan je napustio i Zagreb radi komunističke vlasti kojoj nikada nije priznao legitimitet. Godinama je bio "na ledu" nakon "diskretnog" miga iz Centralnog komiteta da ga se praviše na spominje pa čak nije pozvan na neke proslave koje su bez njega bile besmislica (proslava godišnjice "Mladosti" ili "Sportskih novosti!")

Zamjereno mu je što je uvijek isticao da mu je domovina Hrvatska, zbog veza sa hrvatskim izbjeglicama koje nisu bile po volji vlasti te posjete udovici dr. Vlatka Mačeka, kao i prijateljstva s Franjom Punčecom koji mu je bio ideal sportaša i čovjeka, a s kojim se zadnji puta vidio 1984. godine u Johannesburgu. Nema dana, a da ne spomene svojeg idola koji je bio krajnje jednostavan, ali ponosit čovjek, koji je 1943. godine imao hrabrosti ministru NDH odbiti nastup za reprezentaciju zato što su Međimurje i Istra predani tuđini i odvojeni od matice Hrvatske što je smatrao izdajom. Da bi ga udobrovoljili, ponudili su mu da bira srpsku ili židovsku kuću, što je on odbio riječima: "Ja niti tuđi škrlak ne bi stavio na glavu". Trojka Dolinar, Punčec i Hitrec osvjeltala je obraz zagrebačkih sportaša. Iako su voljeli društvo, vino i pjesmu, ostati vani dugo u noć, uvijek su po pravilima HAŠK-a tražili "Ne hrvatstvo uz polnoćne gemište", "Ne u boj, u boj"..., nego, sutradan trijezno, pomogni siromašnom studentu, gladnom pjesniku ili učini bilo što dobro.

Dobro je činio od samog početka domovinskog rata. Hrvatski olimpijski odbor ga je proglasio hrvatskim pok-lislarom, s namjerom da, kao svjetski autoritet, kaže svijetu što se u Hrvatskoj događa. Napisao je pisma Kohlu,

Mitterandu, Genscheru i drugim utjecajnim ljudima, upoznavajući ih s istinom o Hrvatskoj. Slao je tone lijekova u Hrvatsku: Koprivnicu, Bjelovar, Osijek - boreći se da ti lijekovi preko Crvenog križa ne završe u Beogradu. Teško je iz njega bilo izvući kako je sve pomagao, jer je smatrao tu pomoć domoljubnom dužnošću. Saznalo se iz drugih izvora da je svojoj rodnoj Koprivnici poklonio svoj "mercedes", da je u svojem domu u Švicarskoj primio nekoliko obitelji izbjeglica, iako je primao i prijetnje od ljudi "s druge strane". Unatoč prijetnjama, i dalje ja pomagao domovini, kako sam kaže, radio je po 18 sati dnevno na prikupljanju razne pomoći. I kada je konačno ostvaren san hrvatskog naroda i njegovom veselju nije bilo kraja jer je doživio ono što njegovi prijatelji Hitrec i Punčec, nažalost nisu. A da su živi, znali bi to proslaviti, vjerojatno kod Mirka Brauna u njegovom nezaobilaznom "Charliju".

Kada se spominju Žarko i politika, treba spomenuti podatak da ga je primilo tridesetak predsjednika država, a da se o predsjednicima vlada, ministrima i gradonačelnicima i ne govori. Vrlo je malo onih kojima hrabri, poštenu i odriješiti Žarko, nije rekao stvari koje ovi nisu željeli čuti ili im se drugi nisu usudili reći. Dakako, riječi na razini svjetskog putnika, globtrotera, istraživača, sportaša u velikom svijetu, ali u srcu s malom Koprivnicom i Podravinom, Bilogorom i Dravom.

ŽARKO KAO KOLEKCIJAR

Gotovo je nemoguće nabrojiti što je sve Žarko skupljao na svojim putovanjima, sportskim i znanstvenim skupovima, obišavši kuglu zemaljsku petnaestak puta. Osim slika koje sam već spomenuo, zalijepio je u albume desetak tisuća fotografija, dvadesetak tisuća poštanskih maraka, prikupio oko 70 000 autograma i rukopisa. Tu su originalna pisma, rukopisi Pasteura, Darwina, Verdija, Turgenjeva, Čajkovskog, Wagnera, Donizettia, Puccinija, oko stotinjak potpisa nobelovaca, a tu su i potpisi ratnih zločinaca Hitlera i Himlera te Staljina, Tita, Eisenhewera, Reagana, Palmea, Napoleona, Voltaira, pisma cara Franje Josipa i mnogih drugih osoba koje su obilježile svijetku povijest. Osim potpisa najpoznatijih svjetskih pjevača, glumaca, znanstvenika, tu su i potpisi zagrebačkog krojača i bjelovarskog čistača ulica, preko 400 književnika, rektora, umjetnika i još mnogih drugih, što svjedoči o njegovom širokom interesu i zanimanju. Najveći je broj toga skupio sam Žarko, a tek mali dio je stigao na njegovu adresu u Zagrebu ili Baselu.

Posjeduje veliki broj knjiga, crteža, aforizama i detalja s grobova s raznih strana svijeta, zatim brojne kolekcije čaša, olovaka, "filfedera" i mnoge druge jedinstvene kolekcije. Ima tu i originalnih govora Franje Josipa, Wilhelma i drugih. Iz svih tih kolekcija izvlačio je Žarko znanja koja nesebično djeli u stalnim susretima s brojnim prijateljima na svim meridijanima i paralelama. Skupljao je Žarko i autobusne karte, jelovnike iz mnogobrojnih svjetskih hotela, recepte, kamenje, zemlju s grobova, leksikone, kutije šibica, sve kako bi proširio svoje znanje, ali i sačuvao razne vrednote koje u cjelini, skupljene na jednome mjestu, dobivaju višu dimenziju.

ŽARKO KAO ČOVJEK

I tek kada čovjek ima privilegiju da bude s njim u društvu i da ga sluša kako jednostavno priča o najkompliciranijim stvarima, dobije se kompletna slika o jedinstvenom čovjeku, rođenom u maloj Koprivnici, koji skupio toliko znanja u potpuno različitim područjima života da to fascinira. Žarko Dolinar ili kako ga prijatelji zovu Flos, Žare ili Minh, u stanju je oraspoložiti svako društvo.

Sjajni zabavljač koji voli društvo, pjeva, voli popiti, ne pita za vrijeme ako je društvo dobro, dozvoljava ili čak tjera i druge govoriti, držati zdravice, pričati viceve, anegdote, odmah iz zapisuje. Jednostavno, prijatelj i pajdaš. Nikoga ne pita što je po zanimanju, koje je škole završio, jednako razgovara s nobelovcima, spotrašima. političarima, kuharicama, čistačima ulica. Nije skrivao zadovoljstvo kada mu je Mladen Vedriš, sin Josipa, iz Đurđevca, kao gradonačelnik (predsjednik Izvršnog vijeća) grada Zagreba 1990. godine na njegov 70 -ti rođendan darovao knjigu ZNAMENITI I ZASLUŽNI HRVATI. Nije skrivao sreću kada su mu igrači HŠK SLAVENA iz Poljske čestitali 80 -ti rođendan.

Suze radosnice potekle su mu kada mu je 4. studenog 2000. godine gradonačelnik njegovog rodnog grada, dr. Dražen Sačer predao odličje POČASNOG GRAĐANINA KOPRIVNICE. Istoga dana na Gradskoim stadionu izvodio je početni udarac prije utakmice protiv "Hajduka" kojega je zahvaljujući i njemu, HŠK SLAVEN prvi put

pobijedio. Na svoj originalan način šali se tom prilikom s kapetanom momčadi Jurčecom, prvim strijelcem hrvatske lige Dodikom i šaljivdžijom Mužekom. Pozdravilo ga je više od 4000 njegovih sugradana i kao što mi je rekao: "Najrađe bih ostao zauvijek na tom igralištu, i u klubu kojega je moja mamica osnivala".

I ostali smo s njime još dugo u koprivničkoj noći, u kojoj nam je rekao: "Moj najveći kapital je moja majka, prijatelji i uvjerenje da svakome mogu pogledati u oči". Životni credo na hrvatskom: "Zatajil te ne bum nigdar"! Otvorio je i srce i dušu! Pričao nam je kako je kao dijete igrao stolni tenis u gostionici "K Caru", kako je u toj gostionici poštar Pavlović dobio okladu da će pojesti zeca s dlakom, a pojeo ga je s debelim mlinarom Perom Dlakom iz Koprivničkih Bregi. Tvrdio nam je da je Sv. Martin zaštitnik vinograda, prosjaka i konjanika, rođen sjeverno od Koprivnice! Budući da redovito dolazi na Martinje u Pitomaču na Aršanji - breg i posjećuje Grabrovnice, rodno mjesto Petra Preradovića čijim aforizmom se napajao od svoje šesnaeste godine: "Sipaj posvud cvijeće kuda god se krećeš, jer istom stazom nikad vratiti se nećeš". Nakon Preradovića ipak se vratio svom omiljenom sportu i ispričao nam kako mu je kralj Faruk skupljao loptice, a argentinski diktator Peron nije mogao shvatiti da tako veliki čovjek igra s tako malom lopticom! Namrgodio se kada mu je Žarko odgovorio da bi svi trebali igrati s malom lopticom da bi se naučili i gubiti.

Poručio nam je da preporučimo mladim Koprivničancima i Podravicima da se bave sportom jer samo u njemu vladaju pravila igre i ponašanja i da se u njemu uči i pobjeđivati, ali ono što je važnije, i gubiti, a znati se i dalje boriti. Na rastanku nam je rekao da mu je danas veliki dan jer, iako je počasni građanin gradova Amerike, Japana, Texasa, Grčke i grada i otoka Paga, ipak je najljepše kad ti to priznaju u rodnom gradu. Vjeruje da su s njim sretni i njegova majka Franjica i ujaci koji su osnivali i branili boje kluba u kojim je on danas postao "Počasni član". Obećao je da će se još mnogo puta vratiti "istom stazom" do voljenog grada.